

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu este Dumineca si Joi'a, la fiecare două septamani cu adausul Foisidrei. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura Foisidrei, preafara la s. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 59.

ANULU XXIV.

Sabiu 25 Iuliu (6 Aug.) 1876.

trajecolalte párti ale Transilvaniei si pentru provincie din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2, anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 1/2, cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Cinci ani prudentia de statu de a lui Andrassy si politic'a Austro-Ungariei in orientu.

(Urmare si fine)

Spre caracterizarea relatiunilor din afara, observã mai departe anonimulu autoru alu brosiurei, ca Turci'a se afla astadi inca in stadiulu in care se aflã statulu papalu din diu'a restituirei domniei papale prin trupele austriace si franceze, pâna la caderea delegatiunilor in anulu 1859. Adi chiaru nu se mai potu predominã delegatiunile turcesci: Bosni'a si Erzegovin'a, Muntenegru si Serbi'a. Ele suntu satule de stapânirea violenta turcesca. Ce grupare noua, ce staturi noue se voru compune din provinciile acestea, cine va puté scí de acum? Chiaru cei trei diplomati de renume, cari se consultara de curendu, diu'a si nóptea, in Berlinu, abea voru fi ajunsu la o inchipuire chiara in asta privintia, séu la punctulu de a prescrie o cale séu directiune anumita, evenimentelor si creatiunilor urmande.

Dupa cum a trasu dupa sine caderea delegatiunilor statului papalu, dela Rom'a si caderea Romei ins'asi, asiã e de parere autorulu, ca trebuie se traga dupa sine, clatinarea legaturii de sudu in Bosni'a si Erzegovin'a si sfermarea ulterioara a statului islamiticu si caderea mai timpuriu séu mai târziu a Bizantiului.

Pentru Austri'a inse e de mare interesu intrebarea: care putere va sparge Pórt'a de lângã cornulu de aur? Póte cum-va suferi Austri'a si Germani'a cá dóra Russi'a singura si in parte se-i inchida ochii muribundului imperiu? Si cum s'aru puté incungiurã acést'a mai bine, fára periclitarea confederatiunei celoru trei imperati, carea e garantia ultima si singura pentru pacea européna?

La intrebãrile aceste de siguru de mare interesu, autorulu nu respunde altcum, decâtu cu presupunerea, ca cei trei barbati de statu si reprezentanti ai puterilor confederate, trebuie sa se fi intielesu intre sine si asupr'a pasiloru ulteriori, ce aru fi a se intreprinde in casu cându Turci'a nu aru acceptã séu nu aru fi in stare a indepliní oper'a de pacificare in provinciile rescalute. Va se dica autorulu presupune ca si in casulu acést'a puterile confederate voru pasí in contielegere si 'si voru impartí egal remasitiile imperiului ruinatu. —

Pia presupunere! numai cátu ea n'are nici unu picu de verosimilitate. Si déca autorulu insusi concede in cele premise, ca nici renuntiti trei diplomati nu potu avé inca o ideia chiara despre cele ce voru urmá si nu potu dispune inca in asta privintia; atunci putemu presupune cu totu atãta verosimilitate, déca nu cu mai multa, ca póte unulu séu doi din acesti trei diplomati, se fia mai bine orientati si in cele ce au sa urmeze!

Se vede ca totu scopulu brosiurei nu e decâtu glorificarea ministriului nostru de afacerile straine. In urmarirea tendintiei acesteia deci, încerca autorulu a ilustrá meritele lui Andrassy mai întâiu pe câmpulu afacerilor interne, apoi pe cel'a alu celoru esterne.

In directiunea prima i atribue lui Andrassy descopcierea senatului imperialu de către dietele singuraticiloru provincii austriace, si introducerea alegeriloru directe pentru sena-

tulu imperialu. Asemenea numai lui Andrassy i se póte atribuí — dupa parerea autorului — statornicia de adi in relatiunile interne si esterne ale Austriei, ca esistu adi in Austri'a ministrii si ministerii cu o durata de o jumetate de deceniu, si cari se recunosc in susu si in josu cá o necesitate. Lui e de a se multiamí tempirea contrastelor politice si natiunali in ambele jumetãti de imperiu. Si de si nu s'a potutu midiloci inca o impaciuire totale; popórele Austriei totusi s'au apropiatu tare unulu de altulu si luptele de partide s'au tempitu! Elu, Andrassy e acel'a, care sciù se infréneze pe cechi si lui singuru e de a i se multiamí, ca adi monarchi'a nu e impartita, in locu de dóue in trei párti, si ca nu se creá unu alu doilea dualismu in provinciile austriace.

In ceea ce privese afacerile esterne i atribue autorulu lui Andrassy totu meritulu pentru apropierea Austriei de Germani'a si Austri'a. Si elu singuru e acel'a cáru'a i potú succede a redicã pe Austri'a la valórea sea din afara ce erã mainainte decadiuta, iera la respectu si valóre de putere mare. Séu singuru i potú succede coalitiunea celoru trei imperati ce garantéza pacea européna. Si acést'a o efeptu cu abnegare de sine, tindiendu mân'a principelui Górciakoff, cu care nu pré traia in amicitia dela 1848 încóce.

Garanti'a pentru existintia monarchiei, o afla Andrassy in multiamirea pre deplinu a nemtiloru din provinciile austriace; cari intr'o astfelu de pusetiune, nu mai au interesu — de a gravitã in afara. Mai departe nu astépta Andrassy dela Bismark insusi, ca si-aru ruinã oper'a de pân' acum, prin incorporarea atãtoru elemente diferite imperiului germanu, spre neliniscirea lui.

Dauna, ca déca intr'adeveru eserecãdia Andrassy atãta influentia si in afacerile interne si recunóce ca multiamirea popóreloru e scutulu celu mai potrivit in contr'a gravitãrei loru in afara, nu mijlocesce cá si aici in patri'a nóstra mai restrinsa sa se adopteze si practizeze principiulu acést'a. Se vede inse ca nici elu nu e profetu in patri'a sea; séu apoi e orbitu si elu de fanatismulu natiunaliu intr'atãta, încãtu nu póte urmá ceea ce a aflu odata de salutariu si practicabilu!

Dupa unu esposeu mai lungu privitoriu la politic'a Austriei si resp. a lui Andrassy, fatia de vaticanu, in care espose i atribue autorulu lui Andrassy totu meritulu pentru succesulu, ca aru fi restabilitu pacea si in cestiunile bisericesci catolice, — revénuindu iér' la politic'a orientala sustiene: ca rezultatulu coalitiunei celoru trei imperati e, ca Austri'a a incetatu de a mai protegá singura si neconditionatu regimentulu turcescu pre o parte, si pre alt'a de a tractá statele vasale cu dispretiu invederatu. Giurstãrile acestoru staturi suntu inca fórt defectuóse si nedevoluate, in ele totusi jace viitorulu orientulu si jace in interesulu pácei europene cá staturile acestea sa fia inaintate si ocrotite si in deosebi in interesulu Austriei de a delaturá astfelu deslegarea cestiunei orientali cu sabi'a.

Mai chiaru se esprima autorulu: ca Austri'a a lasatu la o parte politic'a sea traditiunala inse neesecutabile in orientu si nu voiesce a mai

fi aparatoriulu unoru giurstãri putredí si fára viétia, nici patronulu unoru staturi si regimuri semibarbare. Inse cu atãta mai putienu are ea voia, de a pripí caderea acestoru staturi séu de a ajutá apropiarea catastrofei, carea verosimilu are se urmeze.

In fine schitiéza autorulu politic'a lui Andrassy, ce are se o urmeze in viitoriu, in 8 articoli, dintre cari noi atingemu numai pre cei mai de interesu in urmatórele:

Articolulu I-iu si fundamentalu e: sustienerea coalitiunei celoru trei imperati. In coalitiunea acést'a afla autorulu garanti'a pentru sustienerea pácei europene; dar' totu-odata si pentru prestigiulu Austriei. Spre a-i dá mai multu pondu acéstui principiu conducetoriu, face autorulu pre Andrassy atentu, ca intre Germani'a si Russi'a nu se voru schimbã relatiunile in curendu; de acea se nu calculeze la vre-unu ajutoriu din partea Germaniei in contr'a Russiei, nici sa nu se lase amagitu de Britani'a si puterile apusene.

Mai incolo i recomanda lui Andrassy ca totu-déun'a se tiena contu de giurstãrile: întâiu ca Turci'a nu se mai póte sustiené si caderea ei, chiaru preste voi'a Russiei, mai póte fi numai cestiune de tempu. Alu doilea: ca intre Germani'a si Russi'a esista o aliantia firma si nestramutabila, pentru tóte casurile si conflictele europene, carea datéza inca dela 1865 încóce si s'a mai intaritu la 1866 si 1870—1871. In urm'a aliantiei acesteia Germani'a apare indatorata, de ai lasá mâna libera Russiei in orientu, pâna la unu punctu órecare, fipsatu negresitu intre densele. Deci politic'a Germaniei privitóre la orientu, nu e de totu libera, ci in parte atarnatóre de Russi'a.

Recomanda mai departe Austriei, ca venindu la o interventiuone militare séu ocuparea unei párti din Turci'a, ea se nu se retraga nici decum si se céda rolulu seu unei puteri mai inferioare, bunaóra Italiei. Cáci astfelu si-aru pierde prestigiulu de putere mare in favorulu unei alteia puteri mai inferiori.

In ceea ce privese in fine relatiunile interne, recomanda lui Andrassy autorulu, cá sa nu se lase a fi condusu de chauvinismulu magiaru; ci se precugete ca monarchi'a austriaca afara de nemti si magiari consta inca si din alte natiunalitati si ca interesulu statului trebuie sa stea mai pre susu decâtu ori-care natiunalitate, fia cátu de desvoltata politicesce.

Nu cugete inse cine-va, ca insusi autorulu brosiurei intielege adevéruulu principiulu acéstui'a, dictatu de o adevérata prudentia de statu, asiã cum lu esprime. Din contra elu insusi, sub celelalte natiunalitati din monarchia, nu intielege decâtu pre slavi si pretinde ca ceea ce apare magiarului ecuitabilu, va aparé si slaviloru dreptu. Pretinde, ca aducendu giurstãrile cu sine — ceea ce negresitu insémna anectarea — cá sa se faca vre-o schimbare, pentrucã populatiunea slava din monarchia sa nu se impinga in brãtieles Russiei, sa se impace atãtu cechii din Boemi'a cátu si slavii din Ungari'a, astfelu, cá sa se croiesca alu doilea dualismu, aici intre magiari si slavi, dincolo între nemti si slavi!

Minune, ca de romani, nu vrea se scia autorulu nimic'a. Nici in ceea ce privese relatiunile interne, nici

esterne. Par' ca noi amu fi stersi de pre fati'a pamentului, séu de siguru scosi din calculi mariloru diplomati, cari se ocupa togm'a cu crearea destineloru viitorului.

Resbelulu.

23 Iuliu.

In tragedi'a resbelului intre slavii de sudu si turci pareã ca a intratu o pausa. Dela scirile impartasite si de noi publicului despre miscãrile dela Pirot si Akpalanka, cari pentru serbi insemnéza o retragere, numai între Viddin si Zaiciaru au avutu locu lupte mai crunte si apoi in partea din Erzegovin'a. In dilele din urma a le lunei lui Iuliu (st. n.) serbiloru le-au succésu a scóte pe turci din intariturile dela Izvoru si ai constringe a se asediã patru chilometri mai inlauntru Bulgariei. Totu pe atunci au raportatu si muntenegrenii o victoria la Vrbic'a, in care principele Nichit'a batú pe Mouktar pasi'a, prinse pe unu Osman pasi'a (fostu némtiu magiarisatu, Wolf, Farkas.)

Dupa sciri dela 1 Aug. st. n. turcii sub Abdul Kerim pasi'a au inceputu ofensiv'a. Inceputulu lu facura turcii in pártile sudostice ale Serbiei pe drumulu către Kniazevatiu (Gurguporatiu), pe rip'a drépta a riului Timok, cinci miluri spre média-di dela Zaiciaru. Marsiulu turciloru s'a inceputu in 29 si 30 Iuliu st. n. pe doue linii si adeca pe drumulu Nissa-Gramada-Derwent preste muntele Tresibab'a in dreptulu fortulu Pandiralo, preste satele Ocoliste, Zlano si si Cronie. Pe lini'a acést'a de 7 1/2 miluri a plecatu in 29 Iuliu Hafiz pasi'a cu avant. gard'a si in 30 Achmed Eiub pasi'a cu grosulu armatei. In 29 Hafiz a datu la Gramad'a preste avangard'a serbesca. Dupa o lupta sangerósa de siese óre au fostu scosi serbi din siantiurile lor si dupa aceea din satu. Serbi s'au retrasu pâna la Derventu. Cátu au resistatu serbi aici turciloru nu se scie, pentrucã scirile ulterioare spunu numai ca s'aru fi retrasu spre Kniazevatiu. In 30 s'a intrunitu trupele lui Hafiz cu ale lui Eiub pe platoulu Trasibab'a.

In acéasi tempu a fortiatu Suleiman-pasi'a trecerea in Serbi'a pre drumulu dela Ak-Palank'a spre Pandiralo, ocupatu de optu bataliuni serbesci cu 12 tunuri. Detaiuri despre marsiulu turciloru si despre lupt'a la acestu punctu lipsescu; se sustiene inse ca serbi si de aici iérasu dupa o lupta sangerósa fura respinsi, asiã încãtu si Suleiman si-a potutu continuá marsiulu spre Kniazevatiu.

In aceeasi di se dice ca a luat ofensiv'a si Osman-pasi'a dela Viddin inaintandu spre Zaiciaru.

Pâna in momentulu cându scriemu evenimentele aceste nu avem alte sciri decâtu unu buletin serbescu care admite intrarea turciloru pre pamentu serbescu, dara adauge ca in calea turciloru n'a statu decâtu brigad'a Hrvatevici si ca grosulu armatei serbesci astépta pe turci in positiuni intarite.

Secretulu in care invelue, cu deosebire generalulu Cernaieff miscãrile se, nu ne permite sa scimu unde se afla grosulu armatei serbesci. Din miscãrile trupeloru turcesci se vede inse ca prin tient'a de a ocupá Kniazevatiulu voiescu a nimici ori-ce legatura între armat'a serbesca a lui Cernaieff si Lesianinu.

Telegramele diurnaleloru turcofile

punu pre turci dejá in 2 Aug. inaintea Kniazevatiului; altele, si e de insemnatu ca si „P. Ll.“, suntu mai cu precautiune si spunu ca turcii inaintandu spre Kniazevatiu au datu in diu'a dela 1 Aug. (20 Iul.) de resistintia considerabile. Dupa o lupta de siette ore abia au ocupatu turcii unele pusetiuni serbesci pre inaltimile dinaintea Kniazevatiului, dara n'a luat cetatea. A dou'a di s'a intrunitu Eiub cu Suleiman pasi'a spre a atacá cu puteri unite pre serbi. In totu momentulu putemu dara primí scirea depre o lovre decisiva.

Ce insemnate va avé o victoria, ori in care parte se va incliná aceea, va fi de lipsa sa ne facemu încátu-va cunoscuti cu terenulu pre care decurgu miscările si luptele aceste din urma. Drumulu care duce dela fruntaria spre Kniazevatiu este la drépt'a si la stâng'a marginitu de munti acoperiti cu paduri dese, asiá încátu mass'a trupeloru, tunuri, trenuri si alte suntu constrinse a nu se departá din drumu. Drumulu in sine bunu, cam doue miluri departare dela Kniazevatiu la Cerovitia este pre o inaltime de 717 metri; unu jumetate de milu dela acestu punctu spre Kniazevatiu 354 metri si unu milu si jumetate mai departe spre Kniazevatiu 237 metri, unde se desface valea in care este situata cetatea. Terenulu acest'a nu ofera turciloru tocm'a avantajele cele mai bune pentru o linia de operatiune, pentrucasi la inaintare, cu deosebire inse la eventualitatea unei retrageri, periculu pentru armat'a constrinsa a se retrage potu deveni multi si mari. Avantagiulu pentru turci inse este, ca la casu ca operatiunea succede, amendoué valile Moravei li stau deschise si odata domni preste aceste váli: se potu miscá mai departe cu facilitate spre interiorulu Serbiei si spre capitala.

Serbii cunoscendu situatiunea cea precaria pentru densii au si avisatu armatele dela Ibar si Drin'a cá deocamdata sa se tiena in defensiva, ceea ce va sa dica a stá gat'a de a sarí intr'ajutoriu armatei principale.

Unu telegramu din Belgradu dela 3 Aug. st. n. anuncia ca se colportea scirea despre o perdere insemnata a serbiloru la Kniazevatiu, care déca s'aru adeveri aru otari fórte multu sörtea Serbiei.

24 Iuliu.

Telegramele ce ne stau astadi inainte spunu ca serbii (sub Hrvatevici) au respinsu in 22 Iuliu pre turci pâna la inaltimile dela Tresibab'a, cale de o óra inapoi dela pusetiunile ce le ocupasera turcii inaintea Kniazevatiului. Lupt'a a duratu joi in 22 Iuliu pâna la 7¹/₂ ore sér'a si s'a reinnoitu a dou'a di. Telegramele spunu ca lupt'a duréza inca, se intielege pâna la espedarea telegrameloru.

De insemnatu este ca serbii sub Cernaieff (?) in aceeasi di (joi in 22 Iuliu) au trecut preste Morav'a bulgarésca la Mramor, o óra spre apusu dela Niss'a pre drumulu cátra Prokopolie si au spartu centrulu turciloru, ocupandule castrulu de acolo. Déca este scirea acest'a adeverata atunci armat'a lui Abdul Kerim este amenintata dela spate si trebuie sa se retraga fara de a mai nisui spre Kniazevatiu.

Din cele-lalte párti ale teatrului de resbelu tacu telegramele. Numai despre Muktar se dice ca adi mâne va fi silitu a-si cautá refugiulu cu resturile trupele sele pre pamentu austriacu.

De a drépt'a si de a stâng'a Timoculu, scrie „P. Ll.“, domnesce o miscare fiorósa, ambe pártile se pregatescu pentru o lovitura decisiva la care, déca n'a urmatu inca, ne putemu asteptá pe totu momentulu. Unde va urmá acest'a lovitura decisiva, despre acest'a abia vomu puté presupune ceva lip-

sindu-ne sciri positive despre distribuirea despartieminteloru armatei turcesci. Pórt'a naturale, prin care voru sa navalésca turcii in valea Moravei, care e celu mai de aprópe obiectu de operatiune alu loru, e situata pe drumulu Niss'a-Alexinatiu. O a dou'a linia duce preste Kniazevatiu preste Bani'a cátra Paracinu in spatele armatei serbesci dela Morav'a intre Alexinatiu-Deligradu, si a trei'a preste Zaiciaru de asemenea cátra Paracin séu Ciupria. Judecându dupa intaririle lui Lesianin de lâng'a Zaiciaru in dilele ultime se pare ca conducetorii armatei serbesci suntu de opiniunea, ca Kerim-pasi'a s'a decisu a atacá pe serbi in directiunea din urma. O esperiinta vechia invétia, ca in resbelu aceea ce ni se pare probabilu devine adese ori fórte neprobabilu si in fapta, pre cátu de favorabila puté sa fia cu 8 dile inainte o inaintare rapida preste Zaiciaru, pe atátu de dubia ni se pare acum, cându serbii si-au concentratu aci semburele puterei loru, probabilitatea unui succesu rapidu si invingatoriu. Noi, continua „P. Ll.“, nu tieniemu de lucru constatatu, ca Kerim-pasi'a se cugeta seriosu la o sfortiare directa a positiunei dela Zaiciaru, ci credemu mai multu, ca turcii inaintandu in acel'asi tempu spre Alexinatiu voru dá lovitura principala prin defileulu Kniazevatiu-Bani'a si luptele crancene, ce se voru incepe de odata la Zaiciaru, au de scopu a tienie pe locu armat'a principale a serbiloru care e concentrata aci.

Acést'a parere se confirma prin unu telegramu tramisu din Calafatu la „Nemz. Hir.“ in 31 Iuliu, unde se dice, ca ofensiv'a dela Niss'a a inceputu. Hafiz-pasi'a a trecut la 29, Achmed-Eiub-pasi'a la 30 pe la Gramada (pe drumulu cátra Kniazevatiu) preste limitele turcesci si au desfasiuratu inaintea loru trupele turcesci ce se afla aci. Suleiman-pasi'a indreptá la 30 Iuliu din drumulu dela Palanca unu atacu spre Pandirolo, care erá ocupatu de 18 bataliuni serbesci si 12 tunuri. Canonad'a duratu pâna nóptea.

O scrisóre din 29 Iuliu adresata la „Corespondinti'a politica“ comunica unele deslusiri interesante despre modulu cum judeca conducerea armatei serbesci asupr'a situatiunei:

Dupa inarmările continuate cu cea mai mare staruintia trebuie sa presupunemu, ca guvernulu e pregatitu la unu resbelu durabilu. In cetatea superióra a Belgradului s'a instituitu acum unu laboratoriu grandiosu pentru productiunea de patróné. Mai multe sute de lucratori suntu ocupati acolo diu'a nóptea. In fabricele unde se construiescu puscii si se varsa tunuri lucra 800 muncitori necurmatu, iér' de alta parte se procura in continuu cantitáti colosali de faina, ovesu, fénu, carne murata, conserve si alte vidualie. De vreme ce prin modulu acest'a se arata invederatu, ca guvernulu serbescu se prepara la o durata mai lunga a resbelului, trebuie sa admitemu intr'adeveru, ca acést'a prevedere a guvernamentulu serbescu se va confirmá, déca marile puteri voru perseverá mai departe in positiunea loru expectativa si observatóre. Ambele párti beligerante n'au aretatú pâna acum nici o capabilitate deosebita pentru o actiune mare si decisiva. Dela 18 Iuliu se asteptá la Alexinatiu si Zaiciaru o lovitura decisiva din partea lui Kerim-pasi'a si astadi inca domnesce in sudostulu Serbiei totu tacerea fiorósa de mai inainte. Dupa cum marturisesce unu turcu luat captiv in 26 Iuliu la Veliki-Isvoru armat'a turcésca aru fi in lipse permanente de proviantu. Munitiunile si cele mai neapérate recuisite de câmpu se afla intr'o stare ticalósa. Voluntarii turcesci si cerchesii suntu numai o piedeca pentru miscarea trupeloru. Curagiulu poporulu serbescu nu e in-

frantu pâna acum. Natiunea vede in acestu resbelu realizarea unei mari missiuni dela care Serbi'a nu se poté sustrage. Dupa anunciările ultime armat'a dela Morav'a sta in legatura intima cu corpulu armatei dela Timocu. Comand'a o pórt'a generalulu Cernaieff, care petrece de vrc-o câte-va dile in Zaiciaru. Cernaieff a visitatu in septamân'a trecuta tóte corpurile armatei si a inspectatu positiunile loru. Intr'unu consiliu ce a duratu 8 ore s'a statoritu unu nou planu de resbelu. Mórtea brigadierulu Sandor Iaromiru, care a caditu la Zaiciaru cá comandantu preste brigad'a de aici de clas'a II, a desteptatu unu sentiu durerosu generalu cáci decedatulu erá binevediuu inaintea tuturoru atátu pentru cunoscintiele sele cátu si pentru naturalulu seu afabilu. Astadi au plecatu doue corpuri de voluntari in numeru de câte 650 soldati la armat'a dela Ibaru. Comandantulu nou numitu preste aceste din urma, colonelulu Ciolacu Antici, tienie Sieni-ti'a strensu cernata si se vorbesce ca Dervisi pasi'a s'aru aflá acolo. O ceata de 250 bulgari a sositu din Romani'a preste Raduevatiu in Negotinu. Dandu-i-se arme ea fu tramisa in Bulgari'a. Unoru cete ce au navalitu din Cladov'a si Negotinu in Bulgari'a, li-au succesu, a resbate in interiorulu vilaietului. In fapta Osmanu pasi'a erá dejá silitu sa detasieze 6 bataliuni din corpulu seu spre Balcanu.

Intre Alexinatiu si Niss'a serbii au pradatu cam 3000 cara de fénu care va fi de ajunsu pentru caii artileriei si cavaleriei dela armat'a Moravei pe 3 Iuni.

Despre calamitatea lui Muktar-pasi'a „Corespondinti'a politica“ publica unu raportu din Ragus'a, care descrie decursulu luptei dela Vrbiti'a, in care muntenegrenii au reportatu o victoria stralucita asupr'a turciloru.

Muctaru pasi'a — dice acestu raportu — sosindu joi sér'a (in 27 Iuliu) in Plan'a a datu ordinu la Trebinie sa se dirigeze provisiuni cátu se voru puté de mari si trenulu spre Baniani. Mustai pasi'a primise ordinu se pornésca cu unele trupe spre punctulu fortificatu dela Bilecu si sa stea acolo pe locu. Muctaru pasi'a voiá sa faca o miscare combinata cu trupele turcesci in Albani'a, unde in fapta urmá totu in aceeasi di o lupta — si sa pornésca contr'a muntenegreniloru, dara densulu nu sciá ca tóte trupele muntenegrene se aflá dejá la Vrbiti'a si Vucidolu. Diminétia in diu'a de resbelu Muctaru pasi'a porni cu cei 19 tabori de sub comand'a sea din Plan'a cátra Vucidolu. Elu 'si impartise trupele asiá, ca doue corpuri, unulu comandatu de Osmanu pasi'a, celalaltu de Selim-pasi'a, plecara totu in acel'asi tempu, precându elu cu alu treilea corpu remasese inderetru spre ai acoperi. De asupr'a Planei se afla o inaltime neconsiderabila, pe care turcii observara vr'o 300 muntenegreni cari inaintasera pâna aci cu scopu de a amagi pe turci. Acesti'a deschisera foculu, muntenegrenii se retrasera respundiendu asemenea. Cum inaintau turcii se ivira totu mai multe despartieminte muntenegrene, pâna cându turcii sositu la Vucidolu se vediuira impresurati de muntenegreni, cari luasera positiune din Vrbiti'a pâna la Vucidolu. Basi-bozucii, intre cari corientienii (ertiegovineni mohamedani de mare vitezie) luara mai întâiu fug'a, tóta armat'a incepú mereu sa siuvae si apoi urmá o fuga desolata. Muntenegrenii sistându foculu prinsera pumnalele si se apucara de unu macelu infricosiatu. Turcii fura prigoniti de muntenegreni pâna la Bilecu si Priedoru. Aprópe 1000 turci caduira lâng'a tunuri, pe cari nu voiau sa le lasa in mânilé muntenegreniloru.

Muctaru pasi'a se refugiá cu frag-

mentele trupeloru sele la Bilecu si ajunse Sambeta sér'a in Trebinie. Siése bataliuni fura nimicite totalu, dintre 168 ofiieri turcesci unii au ramasu morti altii raniti pre câmpulu de resbelu, si impreuna cu Selimu pasi'a 'si perdú viétia si altu pasi'a. In Trebinie s'a respanditu faim'a ca Dervisi pasi'a vine cu 326 bataliuni dela fruntariile serbesci.

Cumca muntenegrenii nu au inchisu indata pre Muctaru pasi'a in Bilecu se esplica prin aceea ca acestu locu e bine scutitu de apele ce se afla acolo, cari ingreunéza multu asaltarea.

Liniscea momentana ce urmá dupa lupt'a dela Vrbiti'a — scrie altu corespondentu din Zara — sili pre Muctaru pasi'a, care e usioru ránitu, sa parasésca Bileculu si sa se retraga la Trebinie, de unde putea dá sucursu rapede Bileculu la casu cându muntenegrenii 'lu amenintiau. Muntenegrenii atacara la 31 Iuliu n. in fapta Bileculu si se incinse o lupta ce durá fara rezultat decidetoriu pâna nóptea. Muctaru pasi'a porni la 1 Augustu diminétia din Trebinie cu tóte trupele sele spre a deblocá Bileculu. Resultatulu luptei ce durá pâna la amédi nu se scie inca. Turcii din Trebinie suntu pregatiti la tóte, ceea ce se vede din ordinulu de a se inchide tóte pravalele. Suditii austriaci din Vale de Breno, locu situatu lâng'a fruntariile turcesci, cari transportau vidualie turciloru, au fugitu cu totii de acolo.

Din Per'a scrie unu corespondinte originalu la „P. Ll.“ in 28 Iuliu urmatórele:

Ceea ce ve-amu comunicatu de 14 dile, adeca substituirea iminenta a lui Muradu prin fratele seu Hamidu, a deveniú acum unu faptu admisu si de cercurile oficióse turcesci. Ministrulu de comerciú Mahmud avea dejá cu ocaziunea siedintei marelui consiliu natiunalu intentiunea de a sulévá întrebarea substituirei lui Muradu. Caus'a pentru care s'a sistatu acést'a atunci, o esperiezu astadi. Marele veziru Mehmed Rusdi, Mithad impreuna cu alti doi séu trei dignitari de statu, unicii cárora li-au fostu prin putintia a vedé pe sultanulu si a vorbi cu densulu, au indemnatu pre ministrulu de comerciú si pre amicii lui de principiu sa recéda dela propusulu loru, cáci starea sanatátiei sultanului e de asiá încátu abia va mai traí celu multu o luna séu siése septamâni, dreptu aceea sa se astepte tempulu mortiei lui, cându apoi va urmá de sine schimbarea pe tron. Intr'aceea situatiunea Turciei a devenitu totu mai acuta, póte ca si medicii au declarat, ca Muradu V se va consumá inca luni intregi in agonía sea, cu unu cuventu se luase hotarirea de a prepará pre Europ'a la o schimbare de tron inca trairu Muradu.

Cátu de reu stá lucrulu cu Muradu se confirma prin urmatoriulu faptu: Vineri in 28 Iuliu sultanulu fu dusu intr'unu caru inchisu in moschee, si adeca asiá, cátu nu potú sa-lu véda nimenea nici cându intrá nici cându esi din moschee afara. La reintórcerea sea spre Dolm'a-Bagse voira sa-lu transporteze in palatulu vecinu Cieraganu, dara se constatá ca e imposibilu. In exteriorulu seu densulu se dice ca e o figura intr'adeveru perita si petrece dile intregi intr'o stare de alienatiune mentale, asiá ca nu póte cunósce pre nime. Despre successorulu seu affu ca e unu turcu evlaviosu, dara fórte aplecatu spre moravuri europene. Cá insusire distinsa i se atribue o parsimonia ce merge pâna la avaritia.

Miscarea voluntariloru care din ce in ce luase dimensiuni totu mai colosali erá pre aci sa se inceteze. Marele veziru folosindu-se de absentia lui Mithad, care fiindu bolnavu nu potú veni in consiliulu de ministri, facú propunerea, cá nu numai sa se sisteze

inrolările de voluntari ci sa se trimita si cei inrolati iera acasa. Intra-deveru miscarea de voluntari are o parte ce inspira mari ingrigiri. Sa facutu unu apelu la fanatismulu mahomedaniloru declarandu-se patri'a, credinti'a si succesorii califloru in pericolu.

Acestu apelu a aflatu unu resnetu si cu deosebire Asi'a incepu sa tramita incoce masse considerabile de combatanti pentru credintia, preste totu omeni de conduita problemateca. Unii ambasadori pote ca au facutu atentu pre marele veziru, care nu e unu barbatu resolutu, la pericolii acestei miscari pentru poporatiunea crestina a Turciei si pote ca acest'a i-a datu ansa se faca propunerea de susu. Dara a succesu amiciloru lui Mithad sa impedece acceptarea acelei propuneri. Pentru a impedece escesele, ministri au convenitu ca voluntarii pre catu se va potea sa nu formeze corpuri deosebite, ci sa se inroleze in armata regulata.

In fine s'a decisu, spre a se asigurá de sucursulu miridtiloru contra montenegriniloru, sa se dea fiului teneru alu lui Bib-Dod'a pasi'a titlulu de Mis-ul-i-mira (unu gradu civilu, care corespunde titlulu unui generalu de brigada). Preuc pasi'a va plecá in dilele aceste la Scutari spre a animá pre compatriotii sei la unu demarsiu contra montenegrinioru.

Revista politica.

Se respandise scirea ca diet'a Ungariei are a fi intrunita la siedintie catu mai in graba si acest'a la cererea unui numeru considerabilu de deputati. „Bud. Cor.“ asigura ca in cercurile respective nici vorba n'a fostu despre o intrunire grabnica a dietei, dar' nici nu se arata vre-o necesitate intetitore pentru de a se aduna diet'a inainte de 28 Septembrie.

Ministeriulu ung. de finantie este aprópe de incheiare cu ficarea bugetulu pre anulu 1877, asiá incatu in dilele cele dintai ale lunei lui Octobru sa se puna pre mes'a dietei.

In multe dinunale se scrie ca ierasi are sa se faca o schimbare in ministeriulu de justitia. Eventualulu urmatoriu pre fotoliulu justitiei, se dice din mai multe parti, are sa fia Desideriu Szilágyi.

Din partile Ungariei de media-diayemu de inregistratu o noua arestare politica. De asta data a fostu la rendu advocatulu Dr. Cassapinovicu, suspectu de agitatoru omladinistu serbescu si dupa „P. Ll.“ urmatoriulu lui Dr. Miletici in conducerea agitativniloru. Dece suntu temerile guvernului intemeiate voru areta investigiunile ulterioare. Destulu atat'a ca atitudinea guvernului in partile serbo-banatiche face si pre cei mai inclinati spre pace si linisce sa se cugete seriosu la cele ce au sa urmeze mai departe, pentruca commissarii regesci iera incepu a fi activi in tinenturile serbesci din Ungaria.

Memorandulu romanescu despre care facuramu si noi amintire nu a fostu primitu de tote puterile in unulu si acelasu modu. „Times“ dice ca dintre cele siese cabinete suntu patru, cari si-au datu parerea asupra memorandulu si adeca elu francesu, elu englesu, elu nemtescu si elu rusescu. Austria si Italia inca nu s'au pronuntiatu asupra lui. Cabinetulu francesu l'a respinsu in modulu elu mai resolutu. Cabinetulu francesu condemna passulu Romaniei neconditiunatu si lu declara de forte neoportunu. Limbagiulu elu nereservatu alu duclui de Decazes a surprinsu forte tare pe agentulu diplomaticu romanu, venindu pe neasteptate din acea parte, de unde se astepta spriginulu elu mai bunu. Cabinetulu englesu n'a respinsu neconditiunatu tote dorintiele exprimate in nota romanesca si e de parere ca unele dintrensele se voru pute face obiectu de discus-

siune. Cabinetulu englesu astepta inse sa se pronuncie Port'a, consultandu-se ea mai intaiu asupra intereselor ei proprie.

Cabinetulu din Berlinu e de parere ca dorintiele se potu imparti in doue categorii. Unele suntu de natura internatiunala si se potu discuta numai in contielegere cu tote puterile europene. Altele care stau in puterea Portiei sa le respinga seu sa le incuviintieze. Suntu intre dorintiele romanesce unele, cari s'aru pute incuviintiá fara ca sa involve vre-unu pericolu seu sa deroge cui-va ce-va; se cuvine inse ca Port'a sa-si dea mai intaiu parerea ce este convenabilu cu interesele ei.

Interesanta este in impregiurárele de fatia o lunga conversatiune intre coresp. dela „Daily Telegraph“ si generalulu Ignatieff in Constantinopole, din care reproducemu in estrasu urmatoarele :

„Eu nu asteptu“, dice Ignatieff „dela serbi ca sa reporteze victorii decisive; ei suntu decisi a observa o tinenta defensiva si pe calea acest'a sa protesteze serbatoresce inaintea Europei. Europa va trebui, deca va pute, sa se amestece si oprisca conflictulu, seu sa veda cestiunea orientala intréga pusa pe tapetu, — unu lucru, care, cutezu a dice, ca nu e tocma de doritu..... Un'a sta, in curendu are sa urmeze armististiulu. Puterile nu potu sa suferé macelulu, mai multu, ele nu voru voi sa rischeze de a vedé intréga cestiune orientala deschisa. Nimenea nu e pregatitu pentru acest'a si aru provoca nemarginite dificultati si pote si neintielegeri. Preste trei seu patru septamani trebuie sa urmeze armististiulu. Va lua Russi'a initiatiu'a? Nu, acest'a nu credu, pentruca pe dens'a nu o incuragiaza de locu intempinarea ce avuse mai nainte. Se pote inse ca tote siese puterile voru afla ca este in interesulu loru a se uni; nu me indoiescu ca nu va fi asiá si ca apoi se va proclama armististiulu. Turciei i se va dá atunci svatulu sa-si tiena trupele in locu, aflese ele unde s'aru afla si totu asiá voru fi recercate sa faca si cele serbesci. Atunci va urma unu consiliu si lucrulu se va regula.“

La modest'a intrebare din partea corespundentelu cum 'si imaginéza Escel. Sea desvoltarea lucrurilor, ambasadorulu rusescu a respinsu :

„Eu acceptu ca desvoltarea sa fia cam in modulu urmatoriu: Probabilu ca Muntenegro va capeta Erzegovina, Austria dupa tote probabilitatea o parte din Bosni'a. Ceealalta parte se pote sa se vina Serbiei. Noi nu dorimu largirea teritoriulu nostru. Diplomatii d-vostre englesi ni atribuie din candu in candu dorinti'a de a castiga Constantinopolea si Bosforulu. Nu ganditi d-vostre nici odata, ca noi in casulu acest'a amu inceta de a mai fi o imperatia rusésca si amu fi un'a bizantina. Noue nu ne trebuie Constantinopolea. Dece ni-aru fi trebuitu, amu fi luat'o la 1846 seu chiaru si la 1829. N'amu dorit'o inse nici odata. Totu ce amu dori noi este ca Constantinopolea se remana neutrala, ca Bosforulu sa fia deschisu tinturoru, pentru ca sa putemu liberu intra si esi din marea negra. Acest'a este dreptulu nostru si trebui'a sa-lu avemu. Tote aceste s'aru pute regula printr'o conferintia... Imperatulu, a doveditu de douedeci de ani incoce ca este omulu pacei, pentruce nu aveti incredere intr'ensulu. Erórea cea mare a Angliei este ca spriginisce pe turci in fapta, de-si fara intentiune, intru a omori pe crestini. Dece face cine-va turciloru vre-o imputare respundu: flot'a engleza e la dispusetiunea nostra... Ce se atinge de persón'a mea, eu nu me mai duc de locu la sublim'a Porta. De siese septamani nu amu veditu pe marele veziru. Ore cine-va a venitu la mine si m'a intrebatu: „Pentru ce numai vii la noi sa ne mai

ajuti cu sfatulu?“ Amu respinsu simplu: „Petruca tote cate le dicu si facu se esplica falsu, preferu a priveghia cursulu evenimentelor.“ „D-t'a 'ti vei aduce aminte ca natiunea D-tale se afla intr'o situatiune de totu abnormala. Ea tramite nai de resbelu la Zanzibar pentru suprimerea comericiulu cu sclavi negri si totu ea tramite nai de resbelu spre a incuragia vendiarea copiiloru de crestini in Salonicu, Adrianopole si Filipopole. Ce privesce posibilitatea unei imperatii mari slavice, la casu ca Serbi'a va triumfa, nu tieniu lucru demnu de alu supune unei discussiuni. Pentru asiá ce-va inca nu suntu mature lucrurile.“

Langa espectoratiunea acest'a a ambasadorulu rusescu, carea fara de a fi inca demintita face rotund'a in diuaristic'a europeana, mai adaugemu si scirea despre primirea ce avu ambasadorulu turcescu la Petersburgu. Imperatulu Alesandru sa fia disu catra Cabuli pasi'a: Crudimile din Bulgari'a v'au instrainatu simpatieles Europei. Simpatia si amicitia mea nu voru lipsi nici odata Turciei deca va trata mai umanu pe crestini.

Despre posibilitatea unei mediativni a puteriloru in stadiulu actualu alu resbelulu i se raportéza din Ems „Eroldulu din St. Petersburg“ :

„Va fi bine si de lipsa sa se faca pace prin puterile straine caci Europa intr'adeveru nu mai pote privi cu linisce crudimeles ce le comitu turcii in Bulgari'a. Aceste crudimi, cari remintescu tempurile lui Timurlenk, dovedescu din ce in ce mai invederatu, ca ordele turcesci apartienu la Asia ier' nu la Europa. Disraeli a tagaduitu aceste infamii in sa asiá, ca din discursurile sele se vedea contrariulu, si ins'asi Port'a l'a demintitu tramitiendu unu comisariu in Bulgari'a pentru a face cercetari, ier' unu diplomatu englesu dice :

„Nu ne vomu pute mira, deca ide'a de interventivne se ivesce, dupa ce cu 14 dile inainte s'a decisu contrariulu, chiaru nici in fatia cu faptilu, ca din mai multe parti s'a presupusu acestu punctu de vedere ca obiectu la intrevinerea imperatulu germanu cu celu austriacu. Ceea ce s'a condemnatu si se condamna e amesteculu directu in resbelu, participarea in favorulu unei partide seu a celei-lalte. Dar' aici nu e vorba de caus'a umanitatieli in genere, pre care Europa nu o pote lasa sa fia calcata cu picioarele in numele profetulu. Intri'altale la o astfelu de interventivne nu trebuie uitatu, ca pacea acum casi mai inainte nu e amenintata, caci interventivne va emana dela tote puterile si din intentivni pacifice. In directu firesce ca acest'a interventivne nu e mai putienu favorabila decatu neinterventivne atatu serbiloru catu mai multu celor-lalti crestini din Balcanu. Neinterventivne impedece pre fia-care de a poté dá ajutoriu Turciei si facu sa se arete slabiciunea ei mai invederatu. Neinterventivne a dechiaru pre Turcia de bancrota, sine mai capabila de a guverná celu putienu preste tierile balcanulu. Si fiindca togm'a infamiele comise de turci reclama unu astfelu de protestu din partea Europei intregi, verdictulu ei va cade cu greutate asupra Portei si e notoricu ca opiniunea publica din tote tierile neinteresate se deprinde din ce in ce a pricepe legitimitatea pretensiuniloru slave si a se imprieteni cu ide'a, ca aceste daune se voru pute inlaturá fara de a fi lipsa sa se conturbe pacea Europei. Multiamita activitatieli celoru trei imperati aliati, cari in unire nestirbita au inca carma in mana.“

„Pest. Ll.“ observa la opiniunea mai susu desvoltata ca acestu soiu de

interventivne la totu casulu se va indeplini pre socotela Turciei; de invingu serbii, Turcia de sine se intielege e bancrota, invingu turcii, totu Turcia e bancrota, pentruca Europa trebuie sa intrevina in favorulu pacei. Tote aceste se declara in numele alientiei celoru trei imperati si noi speramu, termina „P. Ll.“, ca puterile voru ave alte idei despre conditiunile mediativnei, de cum suntu cele desvoltate aici.

Cestiunea memoriulu datu de cabinetulu romanu continua a preocupá press'a straina in unu gradu destulu de insemnatu pentru ca noi sa putemu sta in tacere, si sa nu punemu sub ochii natiunei tote cele ce se dicu aproposito de Romania, ca astfelu cu totii pre deplian luminati, sa scimu unde ne aflamu, cari ne suntu simpatieles in concertulu puteriloru si la ce mesura aru dicta prudentia sa avisamu in casu candu eventualitati ce nu potu intra in prevederea nostra aru reclama din parte-ne sa dicemu unu cuventu, sa formulamu o gandire seu o actiune a nostra in fatia problemelor ce se preparu in orientu, si cari departe de a fi la desnodamentu, din contra scirile tote continua a spori importantia si complicarea dramei. Astfelu „Fremdenblatt“ crede a sci ca memoriulu romanu a fostu dejá respinsu de tote puterile. Dupa acelasu diuaru se dice ca unulu din cabinete aru fi gasitu contrariu formelor diplomatiche ca guvernulu romanu care nu e completamente suveranu de faptu, n'aru fi prezentatu memoriulu prin organulu guvernulu otomanu (!) suzeranulu seu.

Acestu memoriu — dice foi'a citata — a fostu prezentatu de ministruulu romanu de esterne la consiliu puteriloru din Bucuresci si de catra acest'a a fostu comunicatu directu seu prin Constantinopole guverneloru loru respective. — Dupa „P. Ll.“ din Pest'a se dice ca prin initiatiu'a Austro-Ungariei memoriulu a fostu respinsu de puteri. In fine diuariulu „Tagblatt“, anuncia, dar' nu scimu in bas'a carei autoritati, ca la 8/20 Iuliu Romania aru fi tramisu Portiei o nota presentandu cele 7 puncte (pre care noi le-amu publicatu dejá in Nr. 269) sub forma de reclamatiune. — Forma acestui nou documentu, dice „Tagblatt“, aru fi imprimatu de unu caracteru gravu, caci, in casu de refusu din partea guvernulu otomanu, Romania s'aru gasi fortata a face sa valoreze reclamatiunile sele pre o alta cale.

Totu asupra acestui sujetu diuariulu „Le Messenger de Vienne“ afirma ca are sub ochii sei textulu oficialu alu memoriulu romanu, dupa care reproducendu cuprinsulu art. 7 in respectulu „Delté Dunarei“ lu combate cualificandu situatiunea de anormala. Dece lucrurile suntu astfelu, si deca informatiunile nostre suntu esacte ca in adeveru D. Col. Cantili aru fi framsu la Constantinopole cu o misiune diplomatica, pote chiaru in cestiunea memoriulu, noi credemu ca a facutu forte prudentu D. N. Ionescu ca a intrebatu pre guvernulu in siedintia camerei dela 15 cerendu a sci deca relatiunile nostre esteriore suntu multietimitoré si a comunicá corespondentia diplomatica. Tier'a in adeveru trebuie sa scie situatiunea sea esterna, si fara a pune in indoieles capacitatea probata si patriotismulu incercatu a dlui ministru din afara, representatiunea nationala trebuie sa intarésca actiunea guvernulu cu increderea si concursulu ei in impregiurárele critice prin cari trecemu. Aci nu e vorba de partide si preferentie de persone; cestiunea de demnitate, de destinatele chiaru a patriei nostre. — Nu mai e unu misteru esistinti'a memoriulu, press'a europeana tota o afirma; tur-nur'a inse diplomatica, ne pune in delicate positiuni, si cerbicia cu care

combate cele mai modeste si legitime cerintie ale n6stre in schimbulu neutralitatii, ne face a banu' ca unu degetu interesatu sa nu fi aruncatu noi greut6ti in calea n6stra, spre a ne espune la umiliatiuni, ce suntemu securi ca at6tu guvernulu in genere cu ministrulu de externe in specie, c6tu si ti6r'a intr6ga voru sci sa le arunce de pre fruntea Romaniei libera, si autonoma ab-antiquo! — Caveant consules!

„Le menager de Vienne“ afirma c6 de o perfecta si esacta scire ca guvernulu austro-ungaru a datu ordinu la directi'a Staatsbahn a tien6 la dispositi'a ministeriului de resbelu pentru 15 Augustu, 400 vag6ne de ambulantie destinate la transportulu ranitiloru. — Alte drumuri de feru din Ungari'a a primitu instructii anal6ge. — Pentru ce?.....

Regele Greciei este chematu in graba; se vorbesce de mobilisarea a 40 mii 6meni. — Pentru ce?.....

Tiarulu primindu pre ambasadorulu turcu Kabuli-pasi'a l'a intretienutu asupr'a orientului, si in asi6 conditiuni ca consululu se retrase emotionatu de o maniera vizibila. — Pentru ce?.....

Unu generalu serbu a trecut in Russi'a si Ignatieff se afirma a av6 lungi conferintie cu tiarulu.

Variet6ti.

* **Insciintiare.** Membriloru Asociatiunei transilvane, cari voru voi a particip6 la adunarea generala a Asociatiunei din **10 si 11 Augustu** c. n. in Sabiu, li se aduce la cunoscintia, ca si **directiunea drumului feratu ung. orientalu a concesu acel'asi scadiementu** in pretiulu de caletoria, c6 si directiunea drumului feratu primu transilvanu, si anume din 7 p6na in 15 Augustu a. c.

Sabiu in 5 Augustu 1876.

Dela presiedintele Asociatiunei transilvane.

* **Insciintiare.** Bilete de intrare — la balulu rom6nu, ce se va arangi6 la 11 Augustu st. n. a. c. se potu capet6, incependu de astadi — (6/8) p6na Vineri, (11/8) in t6ta diu'a dela 3 p6na la 6 6re dupa am6di, — in cancelari'a Asociatiunei strad'a Cismadiei Nr. 7.

Sabiu 6 Aug. 1876.

Sectionea balului.

* **In diuarele germane din Vien'a** cetimu c6te-va fragmente despre vi6ti'a noului sultanu Murad alu V.

Incingerea sabiei lui Mahomet (incoronarea la puterile Europei) sultanulu Murad alu V, a amanat'o definitivu p6na dupa terminarea resbelului, din care cauza nu p6te nici acreditivela ambasadoriloru straini sa le prim6sca, nici alta actiune formala de ale statului sa seversiesca. Sultanolu se bucura de cea mai perfecta sanatate. Ex-Valid'a sultan'a si doic'a (manc'a) reposatului Abdul-Aziz dobandira spre locuintia palatulu Ferich.

Spanu toti ca este tuturoru cunoscutu, ca Murad este inca de multu caditu tare la patim'a betiei, placere mostenita inca din copilarie c6 principe chiaru dela tatalu. Scie sultanu Abdul Medjit, carele at6tu de multu er6 inchinatu acestui demonu, ca in t6te dilele er6 biatu. Acestu Murad alu V-le din caus'a multoru beuturi spiritu6se aru fi caditu in morbulu „delirum tremens“ b6la de care aru put6 sa se vindece, d6ca aru voi la placerea aceloru spiritu6se sa renuntie si sa inc6pa o vi6tia sobria si convenabila. Acestu mare autocratu alu moslemiloru (credinciosiloru) dar', din aratatele cause, in momentele cele

critice este condamnatu la inactivitate si la neputintia de a face ce-va; si Midhat-pasi'a singuru conduce t6ta c6rm'a statului, fiindu densulu cunoscutu de celu mai mare barbatu de statu si capacitate distinsa astadi in Turci'a, avendu unu singuru defectu, ca elu este celu mai neimpacatu inimicu alu rusiloru, din care cauza fu p6na acum, prin influinti'a lui Ignatieff, destituitu din t6te inaltele functiuni ce le-a ocupatu.

* **Alianti'a crestiniloru din orientu.** — Jurnalulu „Obzur“ din Prag'a, in revist'a sea dela 20 Iulie, se adres6za, cu termini f6rte caldurosi, la Romani'a si Greci'a, invit6ndu-le sa intre, pe fatia si f6ra siovaire, in aliantia cu serbii si munte-negrenii, si sa sfarime dimpreuna jugulu otomanu ce apasa g6tulu pop6reloru din orientu.

„De multu tempu se vorbesce si se scrie, — incheia jurnalulu boemu, — ca Greci'a, Romani'a, Serbi'a si Cernagor'a suntu de o potri va interesate sa puna capetu barbariei turcesci in Europ'a, sa inaugureze dominatiunea culturai si a religiei nationale pe ti6rmurii Dunarei si a Marii negre, si sa-si asigure astfeliu in unire, esistenti'a si independenti'a contr'a puterniciloru vecini ce le incongi6ra.

„Este lucru sciutu de toti, ca odini6ra marele barbatu de statu alu Ungariei, Ludovicu Kossutt, consiliase si pe Ungari'a chiaru, se intre in ac6sta confederatiune.

„D6ca dara, t6te aceste, c6te s'au scrisu si s'au vorbitu p6na adi, n'au fostu frase desierte, tempulu este aci c6 sa d6mu corpu si forma acestei idei; cu at6tu mai alesu, ca Turci'a singura si-a descoperitu si si-a denunciatu b6l'a mortala de care patimesce; prin urmare nu merita sa i se mai crutie vi6ti'a.

„D6ca Romani'a si Greci'a s'aru scul6 astadi in contr'a Turciei, turculu n'aru mai put6 sa resufle pe pamentulu Europei.

„De multu se totu dice si se sustiene, ca peninsul'a Balcanica este a pop6reloru ce o incongi6ra.

„Ei bine, voi, pep6reloru cari incongiurati ac6sta peninsula, astadi o aveti in m6nile v6stre. Nici odata tempu mai propice nu p6te sa vi se ofere spre realizarea acestui dreptu alu vostru.

„D6ca voi veti las6 sa ve scape ac6sta ocaziune, peninsul'a Balcanica va cad6 pe m6nile puteriloru celoru mari, cari au sa o sfisie intre densele!“

* **Gorciacoff.** Jurnalule vienesu dela 16 Iulie st. n. (aniversarea nasterii principelui Gorciacoff), publica urmat6rele interesante detaliuri asupr'a vechei familii princiaru a gorciacofiloru :

„Principele Alesandru Gorciacoff s'a nascutu la 16 Iuliu 1798. D6ca betranulu cancelarulu va mai tra' inca numai doi ani, la 1878 are sa-si serbeze nu numai jubileulu seu de o suta de ani, dar' si aniversarea de o mie de ani a mortiei lui Rurik fundatorulu monarchiei rusesci si strabunulu alu familiei gorciacofiloru, care familia este totu at6tu de vechia, pre c6tu este de vechiu imperiulu rusescu. Famili'a gorciacofiloru numera doi santi p6na astadi printre strabunii sei: pre santulu Vladimirusi pre santulu Michailu Cernigoff. Totu din famili'a gorciacofiloru se trage si Iaroslav celu mare, domnitoriulu de odini6ra alu rusiloru. Principele cancelarulu p6rta titlulu de Altetia cu dreptu ereditarulu, si este posesorulu tuturoru cavaleriloru muscalesti, precum si a tuturoru celoru mai insemnate cavalerii straine. Cei doi Gorciacoffi, principii Mihailu si Petru, cari au comandatu armat'a rusesca la Crime'a, au fostu veri buni

cu principele cancelarulu. Relatiunile acestei mari si nobile familii cu Romani'a consista in inrudirea ei cu famili'a princiaru a Sturdzesciloru. Alu doilea fiu alu cancelarului, principele Constantinu, s'a casatoritu cu fi6c'a betranului principe Michailu Sturdza, fostulu domnu alu Moldovei. Fiulu celu mai mare alu lui Gorciacoff, principele Michailu este dupa cum se scie, agentu diplomaticu la Bern'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 24 Iuliu (5 Augustu) 1876.

Metalicele 5%	66	—
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	69	60
Imprumutulu de statu din 1860	111	50
Actiuni de banca	857	—
Actiuni de creditu	144	60
London	124	35
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	73	20
„ „ „ Temisiorene	72	50
„ „ „ Ardelenesci	74	25
„ „ „ Croato-slavone	94	50
Argintu	101	75
Galbinu	5	89
Napoleonu d'auru (poli)	9	87
Valut'a n6ua imperiale germ6na	60	90

Publicare.

In 30/8 Augustu 1876 la 11 6re inainte de am6di se va tien6 in cancelari'a comunei Par6u l6nga Siercai'a licitatiune minuenda publica despre cladirea unei biserici greco-orientale acolo.

Spesele cladirei suntu urmat6rele :

1. Lucrulu de zidariu f6ra materialu 6700 fl.
2. Lucrulu pietrariului 88 „ 80 cr.
3. Bardasitulu f6ra materialu 1055 „
4. Masaritulu 592 „
5. Lucrulu lacatusiului si alu faurului 1423 „ 50 cr.
6. Lucrulu de Pleu 993 „
7. Lucrulu glajeriului 227 „ 40 cr.
8. Spoitulu 200 „

Laolalta : 11279 fl 70 cr.

C6 vadiu suntu de depusu 5% dupa sum'a strig6rei.

P6na a nu se incepe licitatiunea, se primescu si oferte in sa sigilate si cu vadiu prevediute.

Conditiiunile licitatiunei, precum si planurile si fipsarea spseloru se potu vedea 14 dile inainte de licitatiune la oficiulu parochialu gr. or. in Par6u.

Par6u 28/16 Iuliu 1876.

Comun'a biseric6sca gr. or.
(2—3)

N. M. 6950/1876

Concursu.

Pentru acordarea sumei de 120 fl. destinata de inclit'a Universitate a natiunei sasesci c6 stipendii pentru sc6lele de agricultura pre anulu 1876 pentru scaunulu Sibiului se escrie prin ac6st'a **concursu p6na la 25 Augustu a. c.**

Reflectantii, cari voru av6 sa subst6rna petitiunile loru la acestu magistratu, trebue sa documenteze :

- a) ca au absolvatu sc6l'a populara ordinara ;
- b) ca au ajunsu la anulu 16 alu vietiei
- c) ca suntu cunoscuti in genere cu pracs'a agriculturai indatinata la noi.

Despre ac6st'a se face publicatiunea generale cu acelu adausu, ca se voru consider6 numai cei ce apartieniu la scaunulu Sibiului.

Sabiu in 2 Augustu 1876.

Magistratululu urbanu si scaunulu.
(1—2)

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la sc6l'a gr. res. din Siugagu se escrie concursu cu terminu p6na in 22 Augustu 1876 st. v. c6ndu va fi si alegerea.

Salariulu impreunatu cu acestu postu e de 300 fl. v. a. cortelu si trei stang. de lemne.

Concurentii p6na la terminulu mentionatu sa-si tramita la prea on. domnu protopopu Ioanu Tipeiu in Sabesiu petitiunile loru instruite in sensulu statut. org. dovedindu ca suntu cantareti buni si ca pricepu limbele patriei.

Siugagu in 11 Iuliu 1876.

Comitetulu parochialu gr. or.

Grigoriu Ghibu m/p.
(2—3) parochu si presiedinte.

Concursu.

Fiinduca la cererea sinodului parochialu din comun'a matera Siarosiu, si fili'a Elisabetopole prea venerabilulu consistoriu archidiececanu in Ianuariu 1876 Nr. 2656 Bex 1875 lu6ndu in consideratiune motivele aduse, au incuviintiatu instituirea unui capelanu, l6nga administratorulu protopopescu Dionisiu Chendi, asi6 pentru ocuparea acelei statiuni se escrie concursu p6na in 15 Augustu 1876 in care di va fi si alegerea; acestu capelanu are a fi totu odata si invetiatoriu.

Emolumentele suntu :

1. Din portiunea canonica care sta din 17 jugere aratura si fenatiu, jumetate.

2. Din t6te stolarele unde va function6 capelanulu, jumetate.

3. C6 invetiatoriu 100 fl. v. a. si adeca 41 fl. din cas'a alodiala, 18 fl. din fondulu scolariu si 41 fl. prin repartitiune dela poporu.

4. Locuintia si lemne de focu de ajunsu.

Doritorii de a ocup6 acestu postu au a-si asterne suplicile instruate in sensulu statut. org. p6na la terminulu indicatu la subscribulu. Concurentii voru av6 a document6 ca au absolvatu celu putieniu 6 clase gimnasiale, si cursulu pedagogico-teologicu cu atestatu de calificatiune.

Siarosiu in 15 Iuliu 1876

In contielegere cu comitetelu parochiale.

Dionisiu Chendi,
(2—3) adm. ppescu.

Concursu.

La sc6l'a capitala-normala greco-orientala din S. Sebesiu, au devenitu vacante d6ue posturi invetiatoresci, pentru a c6ror'a ocupare se escrie concursu, cu terminu p6na la 15 Augustu a. c.

Salariulu anualu pentru unulu este 350 fl. v. a. cortelu naturalu in edificiulu sc6lei, din acestu salariu are sa se solv6sca 2% fondulu tractualu scolariu — intaritu de pr6 Ven. Cons. Nr. 521/1868. —

Doritorii de a ocup6 vre-unulu din prementionatele posturi invetiatoresci suntu avisati a-si asterne suplicile subscribulu comitetu parochialu instruite in sensulu „Stat. or.“ cu atestatu de botezu si cu testimonii scolastice, ca au absolvatu celu putieniu 6 clase gimnasiale si cursulu pedagogicu seu teologicu si ca au depusu esamenulu de calificatiune, afara de acestea se poftesce c6 respectivii invetiatori sa m6rga la bisericu cu elevii si se c6nte.

S. Sebesiu in 11 Iuliu 1876.

(3—3) Comitetulu parochialu.

Ioanu Cristea,
compactoru.
Se recomanda on. publicu rom6nu cu legarea de c6rti, protoc6le brosiure etc., promitiendu lucrulu promptu si solidu si cu pretiuri c6tu se p6te mai moderate.
Locuinti'a, sub spinarea c6nelui (Poschengasse) Nr. 1. l6nga fant6na in Sabiu. 3—3